

advies
aan b&w

Sector	: Ruimte	Openbaar: ☒
Afdeling	: Ruimtelijk Beleid	Niet openbaar: ☐
Zaaknummer(s) ingekomen stuk(ken)	:	Kabinet: ☐
Behandelend medewerk(st)er	: Rob van Ekeren Tel.: (0495) 57 53 50	
Portefeuillehouder(s)	: A.F. van Eersel	Nummer B&W-advies: BW-008563

ONDERWERP

Raadsbrief over ontwikkelingen rondom IJzeren Rijn

ADVIES

Instemmen met concept raadsbrief over ontwikkelingen IJzeren Rijn.

TOELICHTINGAlgemeen:

Naar aanleiding van mediaberichten over een nieuw Vlaams initiatief over het reactiveren van de IJzeren Rijn heeft het Samenwerkingsverband IJzeren Rijn vragen gesteld aan de staatssecretaris mevrouw W. Mansveld (zie bijlage 1). Het Samenwerkingsverband IJzeren Rijn – dat al vele jaren functioneert – bestaat uit de gemeenten Cranendonck, Weert, Leudal, Roermond, Roerdalen, de provincie Limburg, Staatsbosbeheer en de stichting Milieufederatie Limburg en komt op voor de belangen van Midden Limburg met betrekking tot de IJzeren Rijn.

Argumenten:

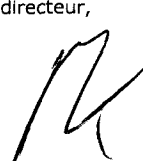

Kortheidshalve wordt verwezen naar de bijgevoegde conceptbrief.

Kanttekeningen:

Niet van toepassing

JURIDISCHE GEVOLGEN (o.a. FATALE TERMIJNEN/HANDHAVING)

Niet van toepassing

Weert, 22 juni 2015	De directeur, 	S		B	W	W	W	W
					HL	FVE	PS	GG
			akkoord					
			bespreken					
Behandeling uiterlijk in college van 30 juni 2015								

In te vullen door het B&W secretariaat:

- Akkoord
 Akkoord met tekstuele aanpassing door portefeuillehouder
 Anders, nl.:
- Niet akkoord
 Gewijzigde versie

- A-stuk
 B-stuk
 C-stuk

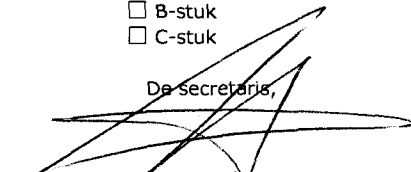
Beslissing d.d.:

30-06-15

Nummer:

13

De secretaris,

FINANCIËLE EN PERSONELE GEVOLGEN

Begrotingspost:

Niet van toepassing

Beschikbaar bedrag:

Niet van toepassing

COMMUNICATIE/PARTICIPATIE

Voor wie is dit advies van belang?:

❖ Niet van toepassing

Nadere specificatie:

Geadviseerd wordt de volgende communicatie-instrumenten te gebruiken:

❖ Niet van toepassing

Nadere specificatie:

Geadviseerd wordt de volgende participatie-instrumenten te gebruiken:

❖ Niet van toepassing

OVERLEG GEVOERD MET

Intern:

Extern:

Gemeenten in SML/RMO gebied

BIJLAGEN

Openbaar:

1) Brief Samenwerkingsverband aan staatssecretaris over IJzeren Rijn d.d. 2 maart 2015

2) Brief betreft IJzeren Rijn/ 3RX-studie d.d. 27 mei 2015, kenmerk IenM/BSK-2015/98165.

Brief aan leden van de gemeenteraad Weert

Niet-openbaar:

Niet van toepassing

Aan de raadsleden van de gemeente Weert

Weert, **02 JULI 2015**

Onderwerp : Antwoordbrief van de staatssecretaris W. Mansveld over de IJzeren Rijn.

Geachte raadsleden,

Het bestuurlijk overleg van het Regionaal MobiliteitsOverleg/Samenwerking Midden Limburg (RMO/SML) heeft gevraagd de raden van de gemeenten in Midden Limburg te informeren over de briefwisseling met staatssecretaris mevrouw W. Mansveld.

Naar aanleiding van mediaberichten over een nieuw Vlaams initiatief over het reactiveren van de IJzeren Rijn heeft het Samenwerkingsverband IJzeren Rijn vragen gesteld aan de staatssecretaris mevrouw W. Mansveld (zie bijlage 1). Het Samenwerkingsverband IJzeren Rijn – dat al vele jaren functioneert – bestaat uit de gemeenten Cranendonck, Weert, Leudal, Roermond, Roerdalen, de provincie Limburg, Staatsbosbeheer en de stichting Milieufederatie Limburg en komt op voor de belangen van Midden Limburg met betrekking tot de IJzeren Rijn.

Antwoordbrief

Omdat de Tweede Kamer over hetzelfde onderwerp vragen stelde, heeft de staatssecretaris gewacht met de beantwoording tot de eerste bijeenkomst van de Stuurgroep 3RX-studie. Daarom wordt voor de eerste vragen verwezen naar de beantwoording van de Kamervragen (zie bijlage 2). 3RX staat voor Rhein-Ruhr Rail Connection waarbij de Vlaamse regering drie tracés onderzoekt tussen Antwerpen en het Ruhr-gebied:

1. het historische tracé;
2. het A52-tracé;
3. de Driede Weg (Antwerpen via Budel – Weert – Roermond – Maaslijn – Venlo naar het Duitse Viersen).

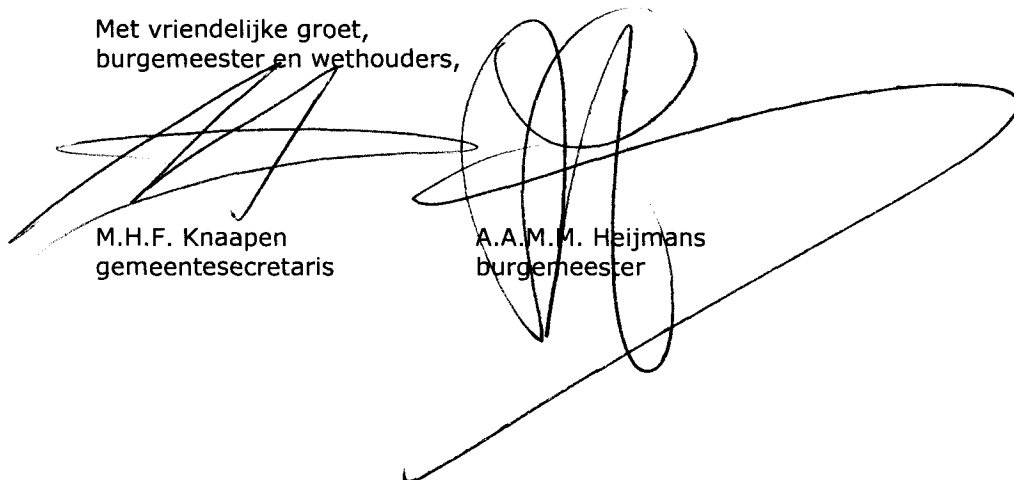
Volgens Vlaanderen zal in juni 2017 de MKBA (Maatschappelijke Kosten Baten Analyse) waarin deze 3 alternatieven met elkaar en met het nulalternatief (“niets doen”) worden vergeleken zijn afgerond.

Vervolg

De antwoordbrief leidt tot een aantal nieuwe vragen bij het Samenwerkingsverband IJzeren Rijn. Dit zijn vragen zoals wat is het nulalternatief precies en hoe wordt het Driede Weg alternatief vormgegeven in relatie tot een eerder onderzoek voor een milieueffectrapportage. Deze en andere vragen zijn reden voor het

Samenwerkingsverband IJzeren Rijn om binnenkort opnieuw in overleg te gaan met het Ministerie. Afhankelijk van de uitkomst van dit overleg kunnen nieuwe vragen aan de staatssecretaris worden gesteld. Wij zullen de raad van deze en andere nieuwe ontwikkelingen over de IJzeren Rijn op de hoogte houden.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders,

The image shows two handwritten signatures. The signature on the left is for M.H.F. Knaapen, and the signature on the right is for A.A.M.M. Heijmans. Both signatures are written in black ink and are somewhat stylized and overlapping.

M.H.F. Knaapen
gemeentesecretaris

A.A.M.M. Heijmans
burgemeester

Bijlage(n) : 1) Brief Samenwerkingsverband aan staatssecretaris over IJzeren Rijn
d.d. 2 maart 2015
2) Brief betreft IJzeren Rijn/ 3RX-studie d.d. 27 mei 2015, kenmerk
IenM/BSK-2015/98165

Samenwerkingsverband IJzeren Rijn

Aan:

Ministerie van Infrastructuur en Milieu
 Staatssecretaris mw. W. Mansveld
 Postbus 20901
 2500 EX Den Haag

uw kenmerk:**ons kenmerk:****bijlage(n):****datum:**

2 maart 2015

onderwerp:**behandeld door:****doorkiesnummer:****emailadres: maart**

IJzeren Rijn

Jan Waalen

0475-359228

janwaalen@roermond.nl

Geachte mevrouw Mansveld,

Recentelijk bereiken ons berichten vanuit de Belgische media inzake een grootschalige studie naar de drie IJzeren Rijn tracés. De Vlaamse minister Ben Weyts spreekt op zijn website (www.benweyts.be) van een doorbraak in de reactivering van de IJzeren Rijn. Daarbij geeft hij aan dat alle betrokken partijen geld willen steken in dit onderzoek. Dit roept bij ons en onze burgers de nodige vragen op.

In het Samenwerkingsverband IJzeren Rijn zijn de langs de IJzeren Rijn gelegen gemeenten Cranendonck, Weert, Leudal, Roermond en Roerdalen, de Provincie Limburg, Staatsbosbeheer en de stichting Milieufederatie Limburg vertegenwoordigd. Deze gemeenten, provincie en overige instanties zijn gaan samenwerken om voor de leefbaarheid, veiligheid en bereikbaarheid van de inwoners en de natuurwaarde van dit gebied op te komen. Daarom zijn de leden van het samenwerkingsverband tegen het gebruik van het historisch tracé van de IJzeren Rijn voor goederentransport.

Graag willen wij langs deze weg dan ook aan u het verzoek voorleggen ons te informeren over de stand van zaken naar aanleiding van deze berichten en de juistheid ervan. Meer specifiek hebben wij de volgende vragen.

1. In hoeverre is de berichtgeving juist dat Vlaanderen, Nederland en Duitsland gezamenlijk een variantenstudie naar IJzeren Rijn steunen en financieren? En wat is hier dan precies over afgesproken?
2. Welke drie tracés worden in de nieuwe studie onderzocht? Is een van de varianten het historische tracé over bestaand spoor door de beide steden Weert en Roermond?
3. Waarom zijn de provincie Limburg en betrokken gemeenten niet geïnformeerd over de gemaakte afspraken?
4. Worden de provincie Limburg, de betrokken gemeenten en omwonenden betrokken bij de genoemde studie?

Samenwerkingsverband IJzeren Rijn

5. Wat is de opzet van de studie en de uitvoeringsplanning?

Wij vertrouwen erop dat u in de gelegenheid bent om deze vragen spoedig te beantwoorden, zodat wij op onze beurt onze inwoners, raads- en statenleden en andere betrokkenen snel kunnen informeren.

Bij voorbaat dank voor uw medewerking.

Namens het Samenwerkingsverband IJzeren Rijn Midden-Limburg,

~~Mw. R. Fick~~ Moussaoui
voorzitter

⤵

Ministerie van Infrastructuur en Milieu

> Retouradres Postbus 20901 2500 EX Den Haag

Samenwerkingsverband IJzeren Rijn
mw. R. Fick-Moussaoul
Postbus 900
6040 AX Roermond

**Directoraat-Generaal
Bereikbaarheid**
Openbaar Vervoer en Spoor
Plesmanweg 1-6
Den Haag
Postbus 20901
2500 EX Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Contactpersoon
T 070 456 6171
F 070 456 7467

Ons kenmerk
IenM/BSK-2015/98165

Uw kenmerk
uw brf van 02-03-2015

Bijlage(n)
1 (beantw. Kamervragen)

Datum 27 mei 2015
Betreft IJzeren Rijn; 3RX-studie

Geachte mevrouw Fick-Moussaoul,

Naar aanleiding van mediaberichten over een nieuw Vlaams initiatief inzake het reactiveren van de IJzeren Rijn heeft u eind februari j.l. telefonisch contact gehad met de heer Van Heijst van mijn ministerie, die u nader heeft geïnformeerd. In dat overleg is afgesproken dat u namens het Samenwerkingsverband IJzeren Rijn schriftelijk nadere vragen zou formuleren.

Voordat wij tot beantwoording van uw vragen konden komen werden ook vanuit de Tweede Kamer vragen gesteld over hetzelfde onderwerp. Die Kamervragen zijn op 19 maart 2015 beantwoord¹; zie de bijlage bij deze brief.

Omdat die vragen en antwoorden grotendeels ook antwoorden bevatten op uw vragen, heb ik ervoor gekozen om met het beantwoorden van uw vragen te wachten tot na de eerste bijeenkomst van het zogenaamde "Steering Committee 3RX-study" (op 28 april j.l.), zodat ik u nu meer specifieke informatie kan geven over de voorgenomen opzet en planning van de 3RX-studie.

Vraag 1. In hoeverre is de berichtgeving juist dat Vlaanderen, Nederland en Duitsland gezamenlijk een variantenstudie naar IJzeren Rijn steunen en financieren? En wat is hier dan precies over afgesproken?

Vraag 2. Welke drie tracés worden in de nieuwe studie onderzocht? Is een van de varianten het historische tracé over bestaand spoor door de beide steden Weert en Roermond?

Vraag 3. Waarom zijn de provincie Limburg en betrokken gemeenten niet geïnformeerd over de gemaakte afspraken?

Voor de antwoorden op uw vragen 1, 2 en 3: zie de beantwoording van de Kamervragen in de bijlage.

Vraag 4. Worden de provincie Limburg, de betrokken gemeenten en omwonenden betrokken bij de genoemde studie?

In de eerste bijeenkomst van het 'Steering Committee 3RX-study' is afgesproken dat de vertegenwoordigers van de landen zelf zorgen voor terugkoppeling en informeren van de regionale en lokale autoriteiten.

Ik stel u hierbij voor uw betrokkenheid vorm te geven door middel van periodiek

¹ Kamerstukken 2014-2015; aanhangsel Handelingen nr. 1621

overleg met het 'Samenwerkingsverband IJzeren Rijn Midden-Limburg': informatieverstrekking door mijn ministerie en discussie daarover. Vanzelfsprekend kan dat er ook toe leiden dat inbreng vanuit het Samenwerkingsverband wordt meegenomen naar het 'Steering Committee 3RX-study'.

Hetzelfde samenwerkingsmodel hebben V&W en uw Samenwerkingsverband gevolgd in de periode 2007 - 2009, toen België en Nederland samen werkten aan de MKBA IJzeren Rijn. Door het Samenwerkingsverband werd dat overleg soms in voornamelijk ambtelijke samenstelling gehouden, soms in (meer) bestuurlijke samenstelling. Wat ons betreft werkte dat goed.

De frequentie van het voorgestelde overleg is met name afhankelijk van de planning en voortgang van de 3 RX-studie; die valt thans nog niet te voorzien. Contactpersoon vanuit het ministerie is de heer Frank van Heijst, u bekend. Ik stel voor dat vanuit uw Samenwerkingsverband met hem contact wordt opgenomen om een eerste afspraak te maken.

Vraag 5. Wat is de opzet van de studie en de uitvoeringsplanning?

Organisatie:

De studie wordt georganiseerd door de Vlaamse overheid, en begeleid door het zogenaamde 'Steering Committee 3RX-study', waarin vertegenwoordigers van de 5 deelnemende overheden zitting hebben: Vlaanderen, België, Nederland, Duitsland, NordRhein Westfalen. Periodiek zal tevens 5 partijen-overleg tussen de betrokken bewindspersonen plaatsvinden.

Inhoud en 'scope':

De scope van de 3RX-studie is een onderzoek naar verbetering van de spoorverbinding tussen Antwerpen en het Ruhrgebied (vandaar de naam: Rhein-Ruhr Rail Connection, 3RX^{""}) via de volgende drie tracés:

1. het 'historische tracé van de IJzeren Rijn',
2. het zogenaamde 'A52-tracé van de IJzeren Rijn',
3. de zogenaamde 'Dritte Weg': vanuit Antwerpen via Budel/grens - Weert - Roermond - Maaslijn - Venlo/grens naar Viersen in Duitsland.

Deze 3 alternatieven zullen in een Maatschappelijke Kosten Baten Analyse (MKBA) worden vergeleken met elkaar en met het nulalternatief ('niets doen').

Planning:

De *indicatieve* planning die Vlaanderen heeft gemaakt is als volgt:

1. openbare aanbesteding van de studieopdracht: juni - dec 2015;
2. ruimtelijk en omgevingsonderzoek: jan 2016 - nov 2016;
3. technisch onderzoek en kostenschattingen: april 2016 - nov 2016;
4. economische analyse (MKBA): jan 2016 - juni 2017.

Ik vertrouw erop u hiermee thans voldoende te hebben geïnformeerd.
Hoogachtend,

DE STAATSSECRETARIS VAN INFRASTRUCTUUR EN MILIEU,
namens deze,
DE DIRECTEUR OPENBAAR VERVOER EN SPOOR,

Hellen A.M. van Dongen

**Directoraat-Generaal
Bereikbaarheid
Openbaar Vervoer en Spoor**

Datum
27 mei 2015

Ons kenmerk
IenM/BSK-2015/98165

BIJLAGE: Kamervragen en antwoorden over nieuw onderzoek IJzeren Rijn

Directoraat-Generaal
Bereikbaarheid
Openbaar Vervoer en Spoor

Vragen van de leden Hoogland en Fokke (beiden PvdA) aan de Staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu over nieuw onderzoek naar de IJzeren Rijn (ingezonden 2 maart 2015). Antwoord van Staatssecretaris Mansveld (Infrastructuur en Milieu) (ontvangen 19 maart 2015).

Datum
27 mei 2015

Ons kenmerk
IenM/BSK-2015/98165

Vraag 1

Kent u de berichten «Dogma's gooien we overboord», «Spoorlijn Hasselt-Neerpent en IJzeren Rijn op de lange baan» en «IJzeren Rijn doorbraak verrast Limburg»?

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Welke drie tracés worden in de nieuwe studie onderzocht? Wordt er ook gekeken naar alternatieven, zoals het opwaarderen van de Montzenroute of een route via Eindhoven en Venlo?

Antwoord 2

Vlaanderen heeft, mede naar aanleiding van Duitse onderzoeken om de spoorlijn Venlo – Viersen – Ruhrgebied te verbeteren, het initiatief genomen voor een studie naar een spoorverbinding tussen Antwerpen en het Ruhrgebied, genaamd «Rhein-Ruhr Rail Connection, 3RX». De Vlaamse regering heeft dit voornemen besproken met de betrokken overheden, waaronder de Nederlandse regering. Voor deze spoorverbinding wil Vlaanderen drie tracés onderzoeken, namelijk:

4. Het «historische tracé van de IJzeren Rijn»: vanuit Antwerpen via Budel/grens – Weert – Omleiding Roermond – Meinweggebied (tunnel) – Vlodrop/grens naar Rheydt in Duitsland. De Kamer is daarover onder andere in Kamerstuk [27 737, nr. 33](#) d.d. 06-02-2009 geïnformeerd.
5. Het zogenaamde A52-tracé: vanuit Antwerpen via Budel/grens – Weert – vanaf de Maaskruising een nieuwe spoorlijn ten noorden van Roermond langs de N280 die in Duitsland overgaat in de A52, naar Mönchengladbach in Duitsland. De Kamer is in 2008 over dit alternatief geïnformeerd.
6. De zogenaamde «Dritte Weg»: vanuit Antwerpen via Budel/grens – Weert – Roermond – Maaslijn – Venlo/grens naar Viersen in Duitsland. Dit alternatief is in de Nederlandse Trajectnota/MER van 2001 onderzocht en toen als minder kansrijk afgefallen.

Andere alternatieven zijn door Vlaanderen niet genoemd.

Vraag 3

Is het waar dat er een internationaal akkoord is bereikt «om samen geld te pompen in een grootschalige studie naar de IJzeren Rijn»? Zo ja, wat is er precies afgesproken?

Antwoord 3

Vlaanderen wil de voorgestelde 3RX-studie uitvoeren samen met de Belgische Federale regering (die in België bevoegd is over spoorzaken), Nederland, de Duitse Federale Bondsregering (die in Duitsland bevoegd is over internationale en interregionale spoorzaken) en de deelstaat NoordRijn-Westfalen. Vlaanderen heeft aan deze overheden gevraagd om de Vlaamse subsidieaanvraag bij de Europese Unie (TEN-T-subsidie) mede te ondersteunen en mede te financieren. Zoals bekend is Nederland, op grond van het Scheidingsverdrag 1839 en de bindende internationale arbitrage-uitspraak van 2005, juridisch verplicht om mee te werken aan onderzoeken naar de reactivering van de IJzeren Rijn. Daarom heeft Nederland ingestemd met het Vlaamse voorstel en recent de EU-

subsidieaanvraag mede ondertekend. Verdere afspraken over de studie zijn nog niet gemaakt; Vlaanderen is voornemens een «high level meeting» met de vijf betrokken overheden te organiseren om het voorstel concreet te maken en om daarover nadere afspraken te maken.

Directoraat-Generaal
Bereikbaarheid
Openbaar Vervoer en Spoor

Datum
27 mei 2015

Ons kenmerk
IenM/BSK-2015/98165

Vraag 4

Betaalt de Nederlandse overheid inderdaad een deel van de kosten van dit nieuwe onderzoek? Zo ja, waarom?

Antwoord 4

Nederland heeft aangegeven bereid te zijn om een evenredig deel van de studiekosten te betalen om invloed te hebben op de opzet en inhoud van de studie, onder de voorwaarde dat alle vijf betrokken overheden dat doen. Voor zover nu bekend zullen de Duitse Bondsregering en NoordRijn-Westfalen niet meebetalen aan de studie. Nederlandse medefinanciering staat daarmee niet vast.

Vraag 5

Bent u bereid met de Belgische Minister van Mobiliteit afspraken te maken over het laten uitvoeren van een onderzoek naar het nut van de IJzeren Rijn (maatschappelijke kosten-batenanalyse (MKBA))?

Antwoord 5

Vlaanderen heeft voorgesteld dat de drie genoemde tracés zullen worden onderzocht op drie aspecten:

1. haalbaarheid op het vlak van ruimtelijke ordening en milieu;
2. technische haalbaarheid en kosten;
3. economische haalbaarheid in termen van kosten en baten, risico's en financiële scope.

Onderzoek «naar het nut van de IJzeren Rijn» maakt dus al deel uit van het Vlaamse voorstel.

Overigens hebben Nederland en België (Federale regering) in 2009 gezamenlijk een maatschappelijke kosten baten analyse (MKBA) laten maken over de maatschappelijke kosten en baten van reactivering van de IJzeren Rijn. Daaruit bleek dat Nederland geen economisch belang heeft bij het reactiveren van de IJzeren Rijn, en dat de huidige spoorroute tussen Antwerpen en het Ruhrgebied (de Montzenroute) nog tot ver na 2030 voldoende capaciteit heeft. De maatschappelijke kosten baten verhouding van de reactivering is dan ook negatief. Die MKBA is op 3 juli 2009 aan uw Kamer gestuurd.

Vraag 6

Hoe kan het dat de provincie Limburg niet op de hoogte was van de afspraken?

Antwoord 6

De recente ontwikkelingen naar aanleiding van het Vlaamse initiatief waren bestuurlijk nog niet gedeeld met de provincie Limburg, omdat nog onvoldoende duidelijk was of en hoe en met welke planning het initiatief uitgewerkt gaat worden. Inmiddels is meer duidelijk geworden; al die informatie is gedeeld met de provincie Limburg.

Vraag 7

Zijn er afspraken gemaakt tussen de Nederlandse regering en de andere partijen over de gevolgen die mogelijke uitkomsten van het onderzoek moeten hebben?

Antwoord 7

Nee, er zijn nog geen afspraken gemaakt over de concrete uitwerking van de Vlaamse studie en evenmin over de mogelijke uitkomsten daarvan. De Vlaamse regering zal daartoe een «high level meeting» van de vijf betrokken overheden

organiseren. Voor Nederland is in dit kader van groot belang dat afgesproken moet worden of de Belgische Federale regering de door Vlaanderen voorgestelde alternatieven beschouwt als vervanging van «het historische tracé van de IJzeren Rijn», inclusief de verdragsrechtelijke en financiële verplichtingen die daarbij horen. Dat bepaalt namelijk in hoge mate de financiering – c.q. de bijdrage door België daaraan – van de investeringen op Nederlands grondgebied, die met name bij het alternatief via Roermond en Venlo aanzienlijk zullen zijn.

**Directoraat-Generaal
Bereikbaarheid
Openbaar Vervoer en Spoor**

Datum
27 mei 2015

Ons kenmerk
1enM/BSK-2015/98165

Vraag 8

Op welke wijze worden de provincie Limburg en de betreffende gemeenten en bewoners betrokken bij het onderzoek en de mogelijke vervolgstappen?

Antwoord 8

Inmiddels is de provincie Limburg en de gemeente Roermond geïnformeerd over het initiatief; de andere mogelijk betrokken gemeenten worden binnenkort geïnformeerd. De wijze waarop de provincie Limburg en de betrokken gemeenten worden betrokken bij het onderzoek kan pas worden bepaald als meer concreet duidelijk wordt of en hoe en met welke omvang, diepgang en planning het onderzoek uitgevoerd gaat worden. Dat zal geschieden tijdens de hierboven genoemde «high level meeting», waarna uw Kamer nader wordt geïnformeerd.